

26.05.2010

Något längre väntetider till läkare vid hälsovårdscentralerna

Vårens enkät visar att väntetiderna till hälsocentralläkare i våras var något längre än hösten 2009. Omkring en fjärdedel av befolkningen får tid till läkare inom två veckor. Närmare en femtedel av befolkningen får emellertid köa över fyra veckor för en läkartid.

Sämst är situationen i Östra Savolax, Länsi-Pohja och Lappland, där över två tredjedelar av befolkningen måste vänta över fyra veckor för att få icke-akut läkarvård. Läget är bäst i Kajaland och Mellersta Österbotten där i genomsnitt alla vårdbehövande får läkartid inom två veckor.

Generellt händer det oftare än tidigare att man inte kan ordna läkartid för personer trots konstaterat vårdbehov. Drygt hälften av befolkningen är bosatt inom hälsocentralsområden där det händer varje vecka eller oftare att det inte finns läkartider att ge.

Tid till sjukskötare kan fortfarande ordnas inom tre dagar för två tredjedelar av befolkningen och inom en vecka för 84 procent av befolkningen. De regionala skillnaderna är emellertid stora. I Östra Savolax är det inte bara svårt att få läkartid utan också att få tid till sjukskötare. I Södra Karelen, Syd-Österbotten, Centrala Tavastland, Mellersta Österbotten och Satakunta går det däremot utan undantag att få tid till sjukskötare inom tre dagar.

Fortfarande svårt att få kontakt med hälsovårdscentralerna

Sedan början av 2009 har situationen försämrats när det gäller att få omedelbar kontakt med hälsovårdscentralen och den har inte förbättrats under innevarande år. Den enkät som utförts i mars 2010 visar att över hälften av befolkningen bor inom ett sådant hälsocentralsområde, där det tidvis är svårt att få omedelbar kontakt med hälsovårdscentralen. Bedömningen av vårdbehovet sker däremot i regel inom tre vardagar i hela landet.

Enkäterna som har genomförts sedan år 2005 visar att vårdgarantins förutsättning om att kommuninvånare ska få omedelbar kontakt med hälsovårdscentralen har uppfyllts betydligt sämre år 2009 och 2010 än tidigare. Som orsaker till svårigheterna uppgavs tidvis hög samtalsfrekvens samt teletekniska problem. Bara omkring en fjärdedel av hälsovårdscentralerna kunde uppges operatörsstatistik över mottagna samtal.

Trots rapporterade problem med att få omedelbar kontakt visar enkäten att det nästan på alla orter går att få vårdbehovet bedömt inom tre vardagar. En enda hälsocentral rapporterade om ständiga svårigheter och fem hälsocentraler om tillfälliga svårigheter i fråga om bedömningen av

26.05.2010

vårdbehovet inom ramen för vårdgarantin. Cirka 3 procent av befolkningen bor inom sådana hälsovårdscentralers områden.

Informationen om väntetiderna hade försämrats i viss mån sedan hösten 2009. Uppskattningsvis 88 procent av befolkningen är bosatt inom en sådan hälsovårdscentralers område, där information om väntetider ges ut var sjätte månad eller oftare. Den främsta kanalen för information om väntetider är Internet.

Åtta procent av befolkningen bor i områden där över 20 procent av hälsocentralläkartjänsterna är helt otillsatta dvs. utan ordinarie tjänsteinnehavare, vikarie eller hyrläkare. Störst är läkarbristen i Kajanalands, Syd-Österbotten och Norra Karelen. I Kymmenedalen och Södra Karelen är samtliga tjänster besatta eller under 10 procent obesatta.

Även om en tjänst är besatt kan det hända att man inte har tillgång till tjänsteinnehavarens arbetsinsats på grund av tjänstledighet. Bäst är läkarresurserna tillgängliga i Birkaland. Svårast är situationen inom Kajanalands och Länsi-Pohja. Inom dessa regioner är endast 60 procent av de fast anställda läkarna tillgängliga för befolkningen.

Enkäten besvarades av 156 hälsovårdscentraler och uppgifterna täcker 91 procent av befolkningen.

Vårdgarantin gäller sedan mars 2005. Den följs upp halvårsvis med enkäter som skickas till hälsocentralerna.

Källa:

Genomförandet av vårdgarantin vid hälsovårdscentralerna i mars 2010 (på finska)
<http://www.thl.fi/fi/tilastot/hoitoonpaasy/pth>

Mer om läkarresurser (på finska; avser oktober 2009):

<http://www.laakariliitto.fi/tilastot/tutkimuksia/tktilanne.html>

Mer information:

Sanna-Mari Saukkonen, THL, (fornamn.efternamn@thl.fi)

Satu Vuorio, THL, (fornamn.efternamn@thl.fi)